

RETTEEN I HOLSTEBRO

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 11. januar 2021

Rettens nr. 7-2823/2020

Politets nr. 4100-74135-00001-20

Anklagemyndigheden mod

T1

født september 1964 og

T2

cvr-nummer

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 3. juli 2020. Nyt anklageskrift er modtaget den 18. august 2020.

Anklageskriftet erstatter anklageskriftet af 3. juli 2020.

T1 og T2 er tiltalt for overtrædelse af:

straffelovens § 262a, stk. 1 – menneskehandel og straffelovens § 286, stk. 1, jf. § 282 – åger af særligt grov beskaffenhed,

ved i perioden fra ultimo februar 2017 og frem til den 26. maj 2020 på fiskeskibet ”Skib1 ”, Sted i By , samt på andre skibe beliggende i havnen og i en lagerhal i By , forsætligt i erhvervsforhold med henblik på at opnå en økonomisk berigelse, for T2’s vedkommende i dennes ejerskab af arbejdsgiver og for T1’s vedkommende i dennes ejerskab af ejer af og direktør i selskabet, at have rekrutteret, huset og modtaget to personer, hvor der har været anvendt retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller anden utilbørlig fremgangsmåde med henblik på udnyttelse af de pågældende ved tvangsarbejde eller slaverilignende forhold, idet de tiltalte i perioden på utilbørlig vis fastholdt de to ghanesiske statsborgere A og B i tvangsarbejde eller et slaverilignende forhold for selskabet , efter som T1 i strid med sandheden lovede A og B hver et vellønnet arbejde som kaptajn på et fiskeskib, samt at afrejse med skibet var nært forestående, hvilket var bestemmende og afgørende for A’s og B’s forblivende i tvangsarbejdet eller det slaverilignende forhold, som blandt andet bestod i, at A og B

boede på et fiskeskib i hele perioden, at de blandt andet arbejdede med istandsættelse af fiskeskibet Skib1 , at de alene blev aflønnet med 1.200 euro pr måned, at de arbejdede 11 timer om dagen 6 dage om ugen, at de ikke har afholdt ferie i perioden, at de således ikke har set deres familier i hele perioden, at T1 havde frataget dem deres pas og søfartsbøger, hvor A's pas' gyldighed udløb i oktober 2018 og B's pas' gyldighed udløb i september 2018, at begges opholdstilladelse i Danmark var udløbet den 3. april 2017, hvorfor de efter denne dato opholdt sig og arbejdede ulovligt i Danmark, hvilket T1 på utilbørlig vis udnyttede, idet han f.eks. til A har sagt, at A "skulle holde lav profil og blive på skibet, fordi deres papirer ikke var i orden" eller lignende, ligesom T1 på utilbørlig vis udnyttede sin autoritet som chef, A og B's kulturelle baggrund og sårbare / fastlåste situation, samt A og B's afhængighedsforhold til de tiltalte, som dem der leverede bolig, mad og løn, hvilket, sammenholdt med, at A og B var afhængige af indkomsten til forsørgelse af deres familier i hjemlandet, gjorde, at A og B reelt ikke havde andre muligheder end at udføre arbejdet, hvorved det tiltalte selskab opnåede en berigelse på ikke under 2.900.000 kroner i form af sparede løn- og ferieudgifter og A og B led et tilsvarende formuetab.

2.

Begge de tiltalte:

udlændingelovens § 59 stk. 6, jf. stk. 5 – beskæftigelse af udlænding uden fornøden arbejdstilladelse under skærpende omstændigheder og stk. 9, jf. stk. 8, nr. 2 – bistand til ulovligt ophold her i landet under særlig skærpende omstændigheder,

ved i perioden fra den 3. april 2017 frem til den 26. maj 2020, forsætligt, for økonomisk vindings skyld, at have beskæftiget A og B uden fornøden arbejdstilladelse, samt at have bistået dem med ulovligt at opholde sig her i landet, som nærmere beskrevet ovenfor i forhold 1.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf til tiltalte T1 og bødestraf til tiltalte T2 .

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af skibet " skib1 ", IMO nummer ... , jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

De tiltalte har nægtet sig skyldig og protesterede mod konfiskationspåstanden.

A v/bistandsadvokat Ib René Laursen har påstået, at de tiltalte skal betale erstatning med 2.337.931,55 kr., subsidiært et mindre beløb.

De tiltalte har bestridt erstatningspligten.

De tiltalte har bestridt erstatningskravets størrelse.

B v/bistandsadvokat Ib René Laursen har påstået, at de tiltalte skal betale erstatning med 2.337.931,55 kr., subsidiært et mindre beløb.

De tiltalte har bestridt erstatningspligten.

De tiltalte har bestridt erstatningskravets størrelse.

Sagens værdi

Anklagemyndigheden har opgjort sagens værdi således:

Berigelsen ved aflønning som fisker:

Lønberegning m.v. III, pkt. 6 – dansk takst for en fisker:

Løn jf. pkt. 6, ekskl. pause	1.839.737 kr.
+ Manglende ferie	87.877 kr.
- Løn ifølge kontrakten	346.425 kr.
- Fri bolig og kost	129.809 kr.
I alt	1.451.380 kr.
1.451.380 x 2 =	2.902.760 kr.

Berigelsen ved aflønning som værftsarbejder:

Lønberegning m.v. III, pkt. 5 – dansk takst for ufaglært værftsarbejder:

Løn jf. pkt. 5, ekskl. pause	1.843.074 kr.
+ Manglende ferie	99.766 kr.
- Løn ifølge kontrakten	346.425 kr.
- Fri bolig og kost	129.809 kr.
I alt	1.466.606 kr.
1.466.606 x 2 =	2.933.212 kr.

[ERSTATNINGSKRAV OG FORKLARINGER UDELAGT]

Personlige forhold

Der foreligger udtalelse af 24. august 2020 fra Kriminalforsorgen, hvoraf fremgår, at T1 er egnet til at modtage en helt eller delvist betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvortil anbefales, at der

fastsættes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden. Finder retten, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, anbefales, at der alene fastsættes prøvetid.

Retten's begrundelse og afgørelse

Ad forhold 1

Der er ubestridt, at der ikke er begået strafbart forhold i forbindelse med, at A og B efter aftale med T1 i november 2016 kom til Danmark og i tiden herefter arbejdede med at klargøre fiskefartøjet Skib1 til afsejling til Afrika. A og B blev således ikke tvunget eller under falske forudsætninger lokket til Danmark. Deres ophold i Danmark forløb frem til Skib1's forlis primo februar 2017 helt som forudsat mellem parterne.

Spørgsmålet er, om A og B herefter forblev i Danmark frem til foråret 2020 under omstændigheder, der er omfattet af straffelovens § 262 a om menneskehandel eller af straffelovens § 282 om åger.

For at der kan ske domfældelse efter straffelovens § 262 a for udnyttelse af personer ved tvangsarbejde eller slaverilignende arbejde, må det kræves, at der med tilstrækkelig høj grad af klarhed kan siges at have foreligget en situation, hvor de pågældende personer reelt ikke havde andre muligheder end at blive og udføre arbejdet.

Retten lægger i denne sag til grund, at A og B efter Skib1's forlis var indkvarteret på først T1's fartøj Skib2 og derefter på Skib1, hvis indre fremtræder almindeligt godt vedligeholdt og indrettet efter danske standarder. De var således huset af T1 eller hans selskab under forhold, der må betegnes som sædvanlige for sømænd og fiskere, og V1 har forklaret, at han i en længere periode boede 3 måneder ud af 4 på Skib1 sammen med A og B.

T1 leverede deres forplejning, ofte ved at tage dem med ud i en butik og lade dem handle ind for hans regning. Der er ingen oplysninger om, at kosten var ringe eller utilstrækkelig.

A og B blev på intet tidspunkt overvåget og færdedes under hele opholdet frit i By. De havde i den forbindelse cykler til rådighed. De taler begge udmærket engelsk. A har forklaret, at de en enkelt gang blev bedt om at holde lav profil og være forsigtige med, hvordan de talte med folk, men det er uvist, om denne udtalelse faldt før eller efter sagens opkomst i foråret 2020. B har forklaret, at de to ikke holdt lav profil eller prøvede at gemme sig, og hverken A eller B har forklaret, at de blev advaret mod kontakt med de danske myndigheder, eller at de i øvrigt var bange for myndighederne. De kom begge regelmæssigt i den lokale kirke, hvor de stiftede bekendtskab med lægen V2, som de aflagde flere besøg hos. De var også begge flere gange i kontakt med det danske sundhedsvæsen. De arbejdede ifølge vidnet V1 sammen med en del danske håndværkere på Skib1, og de var flere gange ude at fiske med T1's andre fiskefartøjer. De havde således rig lejlighed til at tale med udenforstående, og A søgte flere gange hjælp hos V2, når han var i penge nød, ligesom han overfor V2 berettede om sin bekymring for hustruen i hjemlandet. Når A og B alligevel af både V2 og V1 bliver beskrevet som reservede og

tilbageholdende i kontakten med andre, er der ikke grundlag for at antage, at det skyldtes frygt eller anden påvirkning fra T1's side.

T1 har under hele A og B's ophold i Danmark haft deres pas og søfartsbog i sin besiddelse. Henset til ansættelsesforholdenes maritime karakter kan dette imidlertid ikke i sig selv betragtes som usædvanligt eller et forsøg på at kontrollere de to, og A og B har efter det oplyste aldrig haft ønske om at få deres papirer udleveret. Det er ikke bevist, at T1 var bevidst om, at passene udløb eller på nogen måde misbrugte dette forhold, tværtimod forsøgte han at hjælpe A med at få sit pas fornyet.

T1 har hver måned udbetalt den aftalte løn til A og B, somme tider med tillæg for ekstra arbejde, og har efter ønske fra de to overført beløbene til udenlandske konti. Der er intet, som tyder på, at A og B ikke frit kunne disponere over deres indtægter, og de kom også selv med kontantbeløb fra flasker og andet, som de bad T1 overføre for dem.

Rammerne for ansættelsesforholdet har været kendt og respekteret af begge parter, og retten lægger til grund, at der undervejs har været drøftelser mellem dem om såvel arbejdstid som løn.

A og B er på intet tidspunkt blev truet eller udsat for vold, og de er ikke blevet pålagt gæld for eksempel rejseudgifter og udgifter til lægehjælp. Det bemærkes i den forbindelse, at T1 efter det oplyste har hjulpet til dem til lægen og betalt for deres behandling, når de ønskede det.

Overordnet et det rettens indtryk, at A og B under ansættelsen i Danmark kunne oppebære en i forhold til lønniveauet i hjemlandet acceptabel løn, mens de ventede på, at T1 fik klargjort et skib til afsejling til Afrika. De havde en klar forventning om, at de på dette skib, når det var kommet igang med at fiske, kunne oppebære en månedsløn på 2.500 euro eller mere, og den mulighed valgte de at vente på. T1 har i overensstemmelser hermed forklaret, at A og B fik én løn, mens de ventede, og skulle have en anden - højere - løn, når fiskeriet var kommet i gang. Der er ikke enighed om, hvilken titel A og B ville få, når der kom gang i fiskeriet, men T1 har forklaret, at A skulle være kaptajn for den sorte del af besætningen, og B har forklaret, at titlen ikke var så vigtig for ham, blot han fik den høje løn. Det er således ikke dokumenteret, at T1 har fremkaldt eller udnyttet en vildfarelse hos A og B om deres fremtidige stilling eller løn hos ham, ligesom der efter en samlet vurdering af forløbet fra november 2016 til foråret 2020 ikke er grundlag for at antage, at det ikke var T1's hensigt, at A og B skulle tilbage til Afrika for at arbejde for hans rederi der. Det bemærkes, at det efter bevisførelsen er uafklaret, hvorfor A og B ikke blev sendt retur med fartøjet Skib3, men T1's forklaring, som støttes af vidnet V1, hvorefter det skyldtes den chilenske besætnings udpræget negative holdning til A og B, kan ikke afvises.

A og B følte formentlig i kraft af deres kultur en større loyalitet til deres arbejdsgiver, end der er almindeligt i Danmark, men der er ikke grundlag for at antage, at de kulturelt ikke var i stand til at bryde forholdet til en arbejdsgiver, og de har da også tidligere i Afrika skiftet job.

Såfremt de valgte at vende tilbage til Afrika, skulle de ud at søge et nyt job, og kunne derfor risikere at komme i en situation, hvor de ikke havde mulighed for at understøtte hustruer og børn økonomisk. I den forbindelse bemærkes, at hverken A eller B i hjemlandet er uden økonomiske midler, og deres hustruer har egne indtægter. Selve det forhold, at arbejdsløshed for en tid ville fratage dem muligheden for at bidrage til familiens forsørgelse på det hidtidige niveau, er derfor ikke at sidestille med, at de af økonomiske årsager reelt ikke havde anden mulighed end at forblive i Danmark.

Det kan lægges til grund, at hverken A eller B på noget tidspunkt har bedt om at komme hjem, og der er ikke belæg for at antage, at T1 ville have modsat sig et sådant ønske.

På denne baggrund og på baggrund af sagens bevisligheder i øvrigt er det således ikke bevist, at A og B forblev i Danmark på grund af omstændigheder, som er omfattet af straffelovens § 262 a.

De tiltalte frifindes herefter for overtrædelse af straffelovens § 262 a.

A og B havde, da de indgik aftale med T1, intet kendskab til lønniveau eller arbejdstider i Danmark. Retten finder, at de tiltalte har udnyttet denne manglende indsigt til at fastholde de to i en aftale om en arbejdstid på 66 timer om ugen inklusive pauser på 1½ time om dagen mod en grundløn på 1.200 euro om måneden samt fri kost og logi på Skib1. Retten kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre præcist, hvordan A og B burde være aflønnet, men vurderer, at de som minimum burde være aflønnet som ufaglærte i industrien, hvilket ville have indbragt dem en løn på cirka 3 gange det modtagne. Der er derfor et væsentligt misforhold mellem arbejdstid og løn, hvorfor de tiltalte er skyldige i overtrædelse af straffelovens § 282. Henset til den tidsmæssige udstrækning af forholdet, fortjenesten ved det, og forholdets karakter i øvrigt henføres forholdet tillige under straffelovens § 286, stk. 1.

Ad forhold 2

Det er ubestridt, at A og B fra den 3. april 2017 skulle have haft opholds- og arbejdstilladelse i Danmark, men at sådanne ikke blev indhentet. T1, egenskab af direktør for T2 som både personligt og i sin er mangeårig erhvervsdrivende og arbejdsgiver for en lang række personer i Danmark og i udlandet, var da også bekendt med de faktiske forhold, som udløste krav om opholds- og arbejdstilladelser. Det forhold, at han efter det af ham forklarede ikke var bekendt med forståelsen af den relevante lovgivning, kan ikke begrunde frifindelse, og forholdet må tilregnes de tiltalte som forsætligt.

Da de tiltalte har huset og beskæftiget A og B under deres ophold i Danmark har de også ydet bistand til deres ulovlige ophold her i landet, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8.

De tiltalte er derfor skyldige i forhold 2. De har ved overtrædelsen af udlændingelovens § 59, stk. 5 og 8 opnået en økonomisk fordel i form af billig arbejdskraft, og overtrædelsen er sket som led i udøvelse af erhvervsvirksomhed, hvorfor der foreligger såvel skærpende som særligt skærpende omstændigheder efter udlændingelovens § 59, stk. 6 og 9.

T1

Straffen fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. § 282, jf. § 286, stk. 1, og udlændingelovens § 59 stk. 6, jf. stk. 5 og stk. 9, jf. stk. 8, nr. 2.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 250 timer.

Retten har lagt vægt på forholdenes karakter, berigelsen og tidsmæssige udstrækning samt på tiltaltes gode personlige forhold.

T2

Straffen fastsættes til en bøde på 3.000.000 kr., jf. straffelovens § 282, jf. § 286, stk. 1, og udlændingelovens § 59 stk. 6, jf. stk. 5 og stk. 9, jf. stk. 8, nr. 2.

Retten har lagt vægt på forholdenes karakter, berigelsen og tidsmæssige udstrækning.

Der er nedlagt påstand om konfiskation af fartøjet Skib1 , IMO nummer ... , i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1. Fartøjet har siden august 2017 tjent som bolig for A og B , som også har brugt en stor del af deres tid på at istandsætte dette. Der er ikke oplyst nærmere om fartøjets værdi, men det er ifølge de tiltalte erhvervet i sommeren 2017 for 5,2 millioner kroner og har siden gennemgået omfattende renovering med henblik på at skulle anvendes til fiskeri ved Afrikas kyst, og det var forsikret til denne anvendelse. Den nuværende værdi kan ikke antages at være under 5 millioner kroner. Fartøjet er ikke erhvervet eller besiddet alene med henblik på anvendelse ved en strafbar handling. Retten finder under disse omstændigheder ikke, at betingelserne for konfiskation af det er opfyldt. Der frifindes derfor for konfiskationspåstanden.

Der er ikke under sagen ført det fornøden bevis for, hvorledes A og B burde være aflønnet under deres ophold i Danmark. De nedlagte erstatningskrav vedrørende løn mv. og ansættelsesbevisloven udskydes derfor til civil søgsmål.

Der er efter sagens udfald ikke grundlag for at tilkende godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1 eller 3.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T1 skal straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.

2. Tiltalte skal inden for en længstetid på 1 år og 6 måneder fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 250 timer.
3. Tiltalte skal være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Tiltalte T2 skal betale en bøde på 3.000.000 kr.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder hver især udgiften til eget forsvar.

Lillian Lund Tinggaard

/smk/eob

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETten I HOLSTEBRO, den 12. januar 2021

Erna Overby Borg

kontorfuldmægtig